

REISJE VAN DORDT NAAR ZEE

VERHALEN ONDER UIT DE OUDE SCHEEPSKIST

Met de besteldienst. Jaa...en dan heb ik voor u uit de zeehaven Dordt naar zee de 'Apus,' bootje van ruim 100 meter" En toen volgden er nog wat gegevens van het schip en dat er twee sleepboten waren besteld. Ook werd er bij gezegd, dat er tegen de ochtend een kans op mist was.

Zo werd ik door de besteldienst op een mooie zomernacht gewekt. Kort daarna in de taxi gestapt en op weg naar de zeehaven. Toen we over de Dordtse brug reden, zag ik de lichten schitteren op het vlakke water van de rivier. De kans op mist was er zeker. Aan boord de kapitein, een erg vriendelijke echte Kapitän, ingelicht over de mogelijkheid van mist. Toch wilde hij meteen varen, want hij moest op tijd in Hamburg zijn. Bovendien, zei hij, dat hij een uitstekende radar had. Dan zou het varen op de rivier geen probleem hoeven te zijn.

Toch meteen maar eens goed naar het radarbeeld gekeken. Het viel me direct op dat het midden van het scherm behoorlijk was ingebrand. Verder zag het beeld er wel aardig uit. Nou ja, het was prachtig weer, geen wind, een heldere nacht en als een boei zou verdwijnen in die ingebrande cirkel, zou die er even later wel uit tevoorschijn komen. Dus sleepboten ingespannen, aangemeld bij verkeerdienst en Centrale Post, en vertrokken. De reis over de Oude Maas verliep zonder problemen en voorstrooms lekker vlot. En inderdaad, boeien die op het radarbeeld oplosten in de ingebrande cirkel, kwamen er even later weer uit tevoorschijn. Het zicht was goed, de koffie smaakte prima en de Duitse Kapitän was in een goed humeur. Kortom, er heerste een rustige ontspannen sfeer op de brug.

Even voorbij de Heinenoordtunnel contact gezocht met de (oude!) Spijkenisserbrug, omdat ik zag dat het zicht wat verminderde. Volgens de brugwachter

was ook bij de brug het zicht wat verminderd, maar nog steeds heel goed voor de brugpassage. Intussen doorgestoomd, het zicht werd al maar slechter. Dus de vaart aangepast en bij de hoogspanning kreeg ik bericht van de brugwachter dat het daar dik van mist was geworden en hij zelfs de overkant van de brug niet meer kon zien. "Loods, ik ga echt niet draaien, da's veel te link". Ja, dat had ik op dat moment natuurlijk ook al begrepen. Ik lichtte de Kapitän in en zei dat we ten anker moesten. In de kaart wees ik hem de plaats aan: net voorbij de laatste rode boei aan SB. Intussen was het ankerspil en SB anker klaargemaakt. Ook verteld dat we over SB zouden zwaaien en daarna zouden afwachten hoe zich het zicht zou gaan ontwikkelen. Vaart steeds verder verminderd en het zicht was inderdaad helemaal niks, het was potdijk. Misschien een meter of twintig zicht. Maar de boei was op de radar goed te zien... nog wel. De vaart was nu heel langzaam, zeg maar een drijvertje. Maar met de flinke ebstroom in de kont, liepen we nog wel een vaartje.

En toen gebeurde waar ik niet op had gehoopt. De boei verdween in de ingebrande cirkel op het scherm. Het ging allemaal langzaam en toen ik overtuigd was dat we de boei voorbij waren, werd de vaart uit het schip gehaald en het stuurboords anker gepresenteerd. Even later begon het anker mee te houden en het schip begon over stuurboord te zwaaien. Maar wat gold voor de boei, gold ook voor de strekdam aan de Spijkenisser kant van de rivier. Die was niet te zien op de radar, want, met een deel van de wal, verdwenen in de ingebrande vlek. Intussen kwam de boei wel weer tevoorschijn en we dachten dat we wel goed achter het anker de rondte ingingen. Was het maar zo, want heel plotseling ging er een trilling door het schip. We schrokken ons rot natuurlijk en ik holde naar bakboord, en ja hoor, daar stond schuin achteruit en beneden het bakken van het

laatste dammetje voor de brug me aan te kijken, alsof het zeggen wilde: wat doen jullie hier!

De 'Apus' lag dwars over de rivier: vóór stond de ketting stijf dwarsuit en achter leunde het schip tegen de strekdam. Ik hoor het de Kapitän nog zeggen: "Scheisse Lotse, aber Sie haben es nicht gewollt und ich auch nicht." Aan boord werd meteen door de machinekamer naar boven getelefoneerd, wat dat wel kon zijn. De Kapitän bracht hen op de hoogte en er zou worden gepeild. Intussen de brug geïnformeerd dat we dwars op de rivier lagen, met het achterschip tegen de dam. Toen de Centrale Post geïnformeerd en, na overleg met de Kapitän, sleepboten besteld. Van de machinekamer kregen we bericht dat er geen lekkages waren geconstateerd en dat de stuurmachine kon worden geprobeerd. Ook die was in orde. Het roer kon zonder problemen van boord naar boord worden gedraaid. Ook de schroef was helemaal vrij. Kregen even later bericht via de brugwachter dat de sleepboten Horsey en Drecht vanuit de Botlek op weg waren om ons te assisteren.

Intussen onder het 'genot' van een heel sterke bak koffie wat gesproken met de Kapitän over het hoe en waarom en kwamen tot de conclusie dat het schip door de ebstroom, toen het begon te zwaaien ook naar bakboord was verzet door de ebstroom, waardoor het achterschip niet meer vrij kon zwaaien van de strekdam. En dat bij het ankeren het schip mogelijk was gaan deinzen, hoewel dat in de mist toen niet te zien was. Het vervelende daarbij was toch wel dat we dat op de radar niet hadden waargenomen door die vervelende grote blinde vlek in centrum van het scherm.

Het bleef potdijk van mist en het wachten was op de sleepboten: zouden die wel door de brug mogen, of konden die er onderdoor? Afwachten maar.

Maar er gebeurde zo iets als een wonder, want na ongeveer een half uur werden we opgeroepen door de brugwachter: "Loods het klaart hier helemaal uit, ik kan de Botlekbrug ook weer zien". Intussen was het buiten ook al iets lichter aan het worden. In overleg met de Kapitän besloten om voorzichtig de ankerketting te gaan hieuwen. En het geluk was met ons, want plotseling kwam het anker los en viel het voorschip af door de stroom. Het schip zwaaide naar bakboord en ook kwam het achterschip meteen los van de dam. Als de bliksem de brug besteld, de machine en het roer opnieuw uitgeprobeerd. Alles was in orde en intussen lagen we gestrekt voor de inmiddels geopende Spijkenisserbug.

Uiteraard ook de Centrale Post geïnformeerd en die zou de sleepboten weer afbestellen.

Beneden de Botlekbrug kwamen we de Horsey en de Drecht tegen. Die waren natuurlijk helemaal niet zo blij dat dit karweitje aan hun neus voorbij ging. De rest van deze reis ging verder zonder problemen. De Kapitän had inmiddels de bekende aantekeningen over deze gebeurtenis gemaakt en deze mij laten lezen. Weer thuis ben ik ook maar achter de typemachine geklommen voor mijn verslag van deze toch wel erg enerverende loodsreis. Heb er verder nooit meer wat over gehoord.

Een tijdje later ging ik naar een afscheidsreceptie van een collega. De Sociëteit was toen gevestigd in Spijkenisse in een penthouse bovenin een hoog flatgebouw aan de Oude Maas. Toen ik door het raam naar buiten keek zag ik ongeveer recht beneden de, voor mij beruchte, strekdam met bakken. En, als in een flits, speelde het verhaal zich weer even af. 't Kan verkeren.

Met vriendelijke groet, Leen Bosma